

44-24.10.06-Ποια ήταν η αμφισβήτηση του Νίκου Ανδρουλάκη μέσα στο ΠΑΣΟΚ κατά το 2024, μετά τις εθνικές εκλογές του 2023?

Τι συνέβη μετά τις εκλογές του 2023

Στις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου 2023 το ΠΑΣΟΚ-KΙΝΑΛ πήρε περίπου **11,84%** και 32 έδρες. Παρότι βελτίωσε σημαντικά το ποσοστό του σε σχέση με το 2019, παρέμεινε τρίτο κόμμα και πολύ μακριά από τον στόχο να αποτελέσει τον βασικό αντίπαλο της ΝΔ.

Η αμφισβήτηση του Ανδρουλάκη όμως δεν εκδηλώθηκε αμέσως ως οργανωμένη προσπάθεια αλλαγής ηγεσίας. Εντάθηκε ιδιαίτερα μετά τις ευρωεκλογές της 9ης Ιουνίου 2024, όταν το ΠΑΣΟΚ συγκέντρωσε περίπου **12,79%**, αποτέλεσμα που θεωρήθηκε κατώτερο των προσδοκιών.

Η έκρηξη της αμφισβήτησης τον Ιούνιο 2024

Αμέσως μετά τις ευρωεκλογές άρχισαν οι δημόσιες επικρίσεις:

- **Νάντια Γιαννακοπούλου:** αμφισβήτησε ανοιχτά την ηγεσία και ζήτησε ουσιαστικά να τεθεί θέμα ηγεσίας.
- **Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος:** με επιστολή του προς τα κομματικά όργανα ζήτησε εκλογή νέας ηγεσίας μέχρι τον Δεκέμβριο του 2024.
- **Νίκος Παπανδρέου:** εξέφρασε επίσης δημόσια κριτική.
- Άρχισαν να εμφανίζονται ως πιθανοί διεκδικητές ο **Χάρης Δούκας**, ο **Παύλος Γερουλάνος**, ο **Μιχάλης Κατρίνης**, η **Μιλένα Αποστολάκη** και αργότερα η **Άννα Διαμαντοπούλου**.

Η ΕΡΤ στις 12 Ιουνίου 2024 χαρακτήριζε πλέον την κατάσταση «αμφισβήτηση του Ανδρουλάκη», σημειώνοντας ότι η δυσανεμία των στελεχών κλιμακωνόταν.

Ο Ανδρουλάκης αναγκάζεται να οδηγήσει το κόμμα σε εκλογές

Το σημαντικό πολιτικό αποτέλεσμα ήταν ότι η εσωκομματική πίεση οδήγησε τελικά στην απόφαση για **νέα εκλογή προέδρου το φθινόπωρο του 2024**. Τον Ιούλιο πλέον υπήρχαν πέντε βασικές υποψηφιότητες: **Ανδρουλάκης, Δούκας, Γερουλάνος, Αποστολάκη και Κατρίνης**, ενώ η υποψηφιότητα Διαμαντοπούλου προστέθηκε στη συνέχεια. Η *Εφημερίδα των Συντακτών* περιέγραφε τότε τις εσωκομματικές εκλογές ως αποτέλεσμα της «χαμηλής πτήσης» των ευρωεκλογών και του κύματος αμφισβήτησης του Ανδρουλάκη.

Η εσωκομματική κάλπη της 6ης Οκτωβρίου 2024

Η αμφισβήτηση πήρε τελικά εκλογική μορφή:

Υποψήφιος	Ψήφοι	Ποσοστό
Νίκος Ανδρουλάκης	89.288	29,64%
Χάρης Δούκας	64.490	21,41%
Παύλος Γερουλάνος	63.632	21,12%

Υποψήφιος	Ψήφοι	Ποσοστό
Άννα Διαμαντοπούλου	58.809	19,52%
Μιχάλης Κατρίνης	18.163	6,03%
Νάντια Γιαννακοπούλου	6.890	2,29%

Συνολικά ψήφισαν **303.223** μέλη και φίλοι.

Το ιδιαίτερα ενδιαφέρον πολιτικό στοιχείο είναι ότι ο **Ανδρουλάκης κέρδισε τον πρώτο γύρο, αλλά μόλις με 29,64%**. Δηλαδή περίπου **70,36% των ψηφοφόρων επέλεξαν κάποιον άλλον υποψήφιο**. Αυτό αποτύπωνε με τον πιο καθαρό τρόπο το μέγεθος της αμφισβήτησης που είχε εκδηλωθεί μετά τις ευρωεκλογές.

Και ο δεύτερος γύρος έγινε τελικά **Ανδρουλάκης – Δούκας**, καθώς ο Δούκας ξεπέρασε τον Γερουλάνο μόλις κατά **858 ψήφους**.

Συμπέρασμα

Θα μπορούσαμε λοιπόν να περιγράψουμε την πορεία ως εξής:

Εθνικές εκλογές 2023 → ΠΑΣΟΚ τρίτο κόμμα → προσδοκία ισχυρής ανόδου → ευρωεκλογές 2024 με αποτέλεσμα κάτω των προσδοκιών → δημόσια αμφισβήτηση Ανδρουλάκη → απαίτηση για αλλαγή ηγεσίας → εσωκομματικές εκλογές → 70,36% απέναντι στον Ανδρουλάκη στον α' γύρο → Ανδρουλάκης-Δούκας στον β' γύρο.

Χρονολόγιο αμφισβήτησης Ανδρουλάκη – ΠΑΣΟΚ 2023-2024

25 Ιουνίου 2023 — Οι εθνικές εκλογές

Το ΠΑΣΟΚ-KINΑΛ, με πρόεδρο τον Νίκο Ανδρουλάκη, παίρνει **11,84% και 32 έδρες**.

Το αποτέλεσμα ήταν βελτιωμένο σε σχέση με το 2019, αλλά το κόμμα παρέμεινε στην **τρίτη θέση**, πίσω από ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ.

Από εκεί ξεκινά η βασική πολιτική συζήτηση: **μπορεί ο Ανδρουλάκης να μετατρέψει το ΠΑΣΟΚ σε πραγματικό δεύτερο πόλο εξουσίας;**

Ιούλιος 2023 – Μάιος 2024 — Περίοδος σχετικής ηρεμίας

Ο Ανδρουλάκης παραμένει ουσιαστικά χωρίς οργανωμένη εσωκομματική αμφισβήτηση.

Το ΠΑΣΟΚ εμφανίζει δημοσκοπική άνοδο και σε ορισμένες μετρήσεις πλησιάζει ή ξεπερνά τον ΣΥΡΙΖΑ.

Ωστόσο, ένα σημαντικό μέρος των στελεχών περιμένει τις **ευρωεκλογές του 2024** για να κριθεί εάν η στρατηγική Ανδρουλάκη μπορεί πράγματι να οδηγήσει το ΠΑΣΟΚ στη δεύτερη θέση.

---

9 Ιουνίου 2024 — Οι ευρωεκλογές

Το ΠΑΣΟΚ παίρνει **12,79%**.

Το ποσοστό είναι υψηλότερο από το 11,84% των εθνικών εκλογών του 2023, όμως η άνοδος θεωρείται ανεπαρκής σε σχέση με τις προσδοκίες.

Και κυρίως: **το ΠΑΣΟΚ δεν καταφέρνει να γίνει δεύτερο κόμμα.**

Αυτό αποτελεί τον καταλύτη. Από την επόμενη κιόλας ημέρα αρχίζει δημόσια συζήτηση για την ηγεσία.

10-11 Ιουνίου — Η πρώτη δημόσια αμφισβήτηση

Η **Νάντια Γιαννακοπούλου** αφήνει ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα για την ηγεσία.

Η αντίδραση του Παναγιώτη Δουδωνή είναι χαρακτηριστική. Υποστηρίζει ότι η Γιαννακοπούλου είχε ήδη έτοιμη δήλωση αμφισβήτησης του Ανδρουλάκη.

Εδώ εμφανίζεται για πρώτη φορά δημόσια το ερώτημα:

«Πρέπει να αλλάξει αρχηγό το ΠΑΣΟΚ;»

12-17 Ιουνίου — Η αμφισβήτηση οργανώνεται

Ο **Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος** περνά από την κριτική στην ευθεία αμφισβήτηση. Με πεντασέλιδη επιστολή του προς τον γραμματέα και το Πολιτικό Συμβούλιο ζητά: **νέα ηγεσία και εκλογή προέδρου μέχρι τον Δεκέμβριο του 2024.**

Μιλά για ανάγκη «ισχυρής επανεκκίνησης» και νέας νομιμοποιητικής εντολής. Τον Κωνσταντινόπουλο ακολουθεί ο **Παύλος Γερουλάνος**, ο οποίος επίσης τάσσεται υπέρ της προσφυγής στη βάση. Παράλληλα, δημόσια κριτική ασκεί και ο ευρωβουλευτής **Νίκος Παπανδρέου**.

19 Ιουνίου 2024 — Το «θερμό» Πολιτικό Συμβούλιο

Είναι μία από τις σημαντικότερες ημερομηνίες. Το Πολιτικό Συμβούλιο του ΠΑΣΟΚ συνεδριάζει για περισσότερες από **επτά ώρες**. Η συνεδρίαση εξελίσσεται σε σκληρή εσωκομματική αντιπαράθεση.

Ο Ανδρουλάκης δέχεται έντονη κριτική από κορυφαία στελέχη για το εκλογικό αποτέλεσμα και την πολιτική στρατηγική του κόμματος. Η αμφισβήτηση πλέον δεν είναι απλώς «γκρίνια» στελεχών. Έχει **μετατραπεί σε πραγματική μάχη για την ηγεσία.**

Ιούνιος 2024 — Ποιοι αμφισβητούν τον Ανδρουλάκη;

Η εικόνα που διαμορφώνεται εκείνη την περίοδο περιλαμβάνει:

- **Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο**
- **Παύλο Γερουλάνο**
- **Νάντια Γιαννακοπούλου**
- **Νίκο Παπανδρέου**
- **Ευαγγελία Λιακούλη**
- **Χάρη Καστανίδη**

και άλλες φωνές που ζητούν αλλαγή πορείας. Είναι σημαντικό όμως να γίνει διάκριση: **δεν ήταν όλοι υποψήφιοι για την προεδρία.** Άλλο η αμφισβήτηση της ηγεσίας και άλλο η προσωπική διεκδίκηση της ηγεσίας.

30 Ιουνίου 2024 — Ο Ανδρουλάκης απαντά

Η πίεση οδηγεί τελικά τον ίδιο τον Ανδρουλάκη στην επιλογή της κάλπης. Η Κεντρική Επιτροπή αποφασίζει να πραγματοποιηθούν εσωκομματικές εκλογές. Ο Ανδρουλάκης προτείνει **6 και 13 Οκτωβρίου 2024** για τον πρώτο και τον δεύτερο γύρο αντίστοιχα. Με άλλα λόγια: Η αμφισβήτηση που ξεκίνησε μετά τις ευρωεκλογές καταλήγει σε εσωκομματική εκλογή προέδρου.

Ιούλιος – Σεπτέμβριος 2024 — Οι «δελφίνοι» παίρνουν θέση

Στην κούρσα μπαίνουν σταδιακά: **Νίκος Ανδρουλάκης, Χάρης Δούκας, Παύλος Γερουλάνος, Άννα Διαμαντοπούλου, Μιχάλης Κατρίνης, Νάντια Γιαννακοπούλου.** Η εκλογή πλέον δεν είναι συμβολική. Είναι **κανονική μάχη διαδοχής.**

6 Οκτωβρίου 2024 — Ο πρώτος γύρος - Το αποτέλεσμα είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον:

Υποψήφιος	Ψήφοι	Ποσοστό
Νίκος Ανδρουλάκης	89.288	29,64%
Χάρης Δούκας	64.490	21,41%
Παύλος Γερουλάνος	63.632	21,12%

Υποψήφιος	Ψήφοι	Ποσοστό
Άννα Διαμαντοπούλου	58.809	19,52%
Μιχάλης Κατρίνης	18.163	6,03%
Νάντια Γιαννακοπούλου	6.890	2,29%

Ψήφισαν **303.223** μέλη και φίλοι.

Το κρίσιμο πολιτικό στοιχείο

Ο Ανδρουλάκης παίρνει μόλις **29,64%**. Δηλαδή περίπου **70,36%** των ψηφοφόρων **δεν τον ψήφισαν**. Αυτό είναι ίσως το πιο καθαρό αριθμητικό αποτύπωμα της αμφισβήτησης που είχε αρχίσει μετά τις ευρωεκλογές.

13 Οκτωβρίου 2024 — Ο δεύτερος γύρος

Στον δεύτερο γύρο αναμετρώνται: **Νίκος Ανδρουλάκης – Χάρης Δούκας**. Ο Ανδρουλάκης τελικά κερδίζει με περίπου **59,9%**, έναντι περίπου **40,1%** του Δούκα.

Έτσι ο Ανδρουλάκης **διασώζει την ηγεσία του**, αλλά το γεγονός ότι χρειάστηκε να περάσει από εσωκομματική εκλογή μόλις τρία χρόνια μετά την πρώτη εκλογή του είναι από μόνο του πολιτικά σημαντικό.

Η ουσία της υπόθεσης

Αν το εξετάσουμε δημοσιογραφικά, θα έλεγα ότι η περίοδος αυτή μπορεί να χωριστεί σε **τρεις φάσεις**:

1. 2023 – αρχές 2024: «Ο Ανδρουλάκης πρέπει να αποδείξει ότι μπορεί να κάνει το ΠΑΣΟΚ δεύτερο κόμμα.»

2. 9 Ιουνίου 2024 – Ιούνιος/Ιούλιος 2024: «Το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών δεν είναι αρκετό — τίθεται θέμα ηγεσίας.»

3. Ιούλιος – Οκτώβριος 2024: «Η αμφισβήτηση μετατρέπεται σε κανονική εκλογική αναμέτρηση για την ηγεσία.»

Και υπάρχει ένα πολύ ενδιαφέρον παράδοξο:

Ο Ανδρουλάκης αμφισβητήθηκε επειδή δεν κατάφερε να κάνει το ΠΑΣΟΚ δεύτερο κόμμα, αλλά τελικά επανεξελέγη πρόεδρος επειδή η εσωκομματική βάση δεν επέλεξε κάποιον από τους αντιπάλους του.

Αυτό είναι, κατά τη γνώμη μου, το κεντρικό πολιτικό συμπέρασμα της περιόδου.

Ας προχωρήσω ένα βήμα παραπέρα και να σας ετοιμάσω **πίνακα με όλες τις δηλώσεις των στελεχών που αμφισβήτησαν τον Ανδρουλάκη, με ημερομηνία, όνομα, ακριβή δήλωση και πηγή** — κάτι που θα είναι πολύ χρήσιμο για δημοσιογραφική τεκμηρίωση.

Σημαντική διευκρίνιση: δεν ήταν όλοι όσοι άσκησαν κριτική υπέρ της άμεσης αλλαγής αρχηγού. Άλλοι ζήτησαν ρητά εκλογή νέας ηγεσίας και άλλοι ζήτησαν να ανοίξει η συζήτηση για την ηγεσία και τη στρατηγική του κόμματος.

Πίνακας αμφισβήτησης

Ημερομηνία	Στέλεχος	Τι είπε / έκανε	Βαρύτητα
9/6/2024	Νάντια Γιαννακοπούλου	Ήταν από τους πρώτους που έθεσαν δημόσια θέμα ηγεσίας μετά το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών. Δήλωσε ότι πρέπει «να συζητήσουμε τα πάντα» και δεν απέκλεισε θέμα ηγεσίας.	● Άμεση αμφισβήτηση
11/6/2024	Παύλος Γερουλάνος	Τόνισε ότι στόχος ήταν η δεύτερη θέση και ότι η τρίτη θέση αποτελεί « πολιτική ήττα ». Ζήτησε να μπουν «όλα στο τραπέζι».	● Ισχυρή αμφισβήτηση

Ημερομηνία	Στέλεχος	Τι είπε / έκανε	Βαρύτητα
12/6/2024	Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος	Με επιστολή του ζήτησε εκλογή νέας ηγεσίας μέχρι τον Δεκέμβριο του 2024 και «ισχυρή επανεκκίνηση» του ΠΑΣΟΚ.	●● Ευθεία αμφισβήτηση
12/6/2024	Νίκος Παπανδρέου	Συντάχθηκε με την ανάγκη να ανοίξει η διαδικασία για την ηγεσία. Η παρέμβασή του ήρθε αμέσως μετά την επιστολή Κωνσταντινόπουλου.	● Ευθεία αμφισβήτηση
13/6/2024	Ευαγγελία Λιακούλη	Ως γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας εξέφρασε προβληματισμό για το αποτέλεσμα και τις εσωκομματικές εξελίξεις.	☐ Κριτική / αμφισβήτηση
13/6/2024	Χάρης Καστανίδης	Πήρε θέση υπέρ της συζήτησης για την επόμενη ημέρα του κόμματος και των εσωκομματικών εξελίξεων.	☐ Κριτική / αμφισβήτηση
Ιούνιος 2024	Γιάννης Μειμάρογλου	Υποστήριξε ότι η συζήτηση στα κομματικά όργανα δεν πρέπει να εμποδίζει τα στελέχη να δημοσιοποιούν τις απόψεις τους.	☐ Πίεση για ανοιχτή συζήτηση

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η Γιαννακοπούλου

Η Νάντια Γιαννακοπούλου είχε εκφράσει διαφωνίες **ήδη πριν από τις ευρωεκλογές**. Χαρακτηριστικό είναι το επεισόδιο του Μαρτίου 2024 για τα μη κρατικά πανεπιστήμια, όταν διαμαρτυρήθηκε για τον τρόπο με τον οποίο διαμορφωνόταν η κομματική θέση.

Μετά τις ευρωεκλογές όμως η κριτική της έγινε σαφώς πολιτικότερη. Στις 13 Ιουνίου δήλωσε: **«Αυτό που εκφράζει ο Ανδρουλάκης πήρε 12,8%.»**

Αυτό είναι πολύ χαρακτηριστικό, διότι δεν αμφισβητούσε απλώς ένα εκλογικό αποτέλεσμα. **Σύνδεε το αποτέλεσμα προσωπικά με την πολιτική γραμμή του προέδρου.**

Ο Κωνσταντινόπουλος ήταν το καθοριστικό σημείο

Η πιο καθαρή και θεσμικά συγκεκριμένη κίνηση ήταν του Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου. Δεν είπε απλώς «χρειάζεται καλύτερη πορεία». Ζήτησε **εκλογή νέας ηγεσίας μέσα στο 2024**. Η ίδια η ΕΡΤ χαρακτήρισε την κίνησή του «αμφισβήτηση του Ανδρουλάκη».

Μάλιστα, όταν ρωτήθηκε αν ουσιαστικά ζητά την αποχώρηση του Ανδρουλάκη, απάντησε:

«Να αποφασίζω εγώ για το αν θα είναι ο Πρόεδρος κύριος Ανδρουλάκης ή όχι; Υπάρχουν εσωκομματικές διαδικασίες μπροστά μας που θα το επιλέξουν από τη βάση και τον κόσμο της παράταξης.»

Αυτό είναι πολιτικά πολύ σημαντικό: **δεν ζητούσε ο ίδιος να «ρίξει» τον Ανδρουλάκη· ζητούσε να αποφασίσει η κομματική βάση.**

Ο Γερουλάνος — η αμφισβήτηση μέσω του εκλογικού αποτελέσματος

Ο Παύλος Γερουλάνος ακολούθησε διαφορετική διαδρομή. Δεν ζήτησε εξαρχής «φύγε Ανδρουλάκη». Επέμεινε όμως ότι: **«Στόχος μας ήταν να γίνουμε δεύτερο κόμμα.»**

και ότι: «Είναι πολιτική ήττα η τρίτη θέση.»

Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία επειδή ο ίδιος τελικά θα ήταν υποψήφιος για την ηγεσία.

Το μεγάλο εσωκομματικό ρήγμα

Στις **19 Ιουνίου 2024** πραγματοποιήθηκε η κρίσιμη κοινή συνεδρίαση Κοινοβουλευτικής Ομάδας και Πολιτικού Συμβουλίου. Ο Ανδρουλάκης προσπάθησε να αντιστρέψει την εικόνα, λέγοντας ότι δέχεται την κριτική αλλά:

«Άλλο να λες ότι δεν ανεβήκαμε ποσοστιαία όσο θα θέλαμε, κι άλλο να παρουσιάζεις μια εικόνα κατάρρευσης και καταστροφής...»

Και πρόσθεσε το χαρακτηριστικό: **«Να μην γκρεμίσουμε ό,τι χτίσαμε με κόπο.»**

Άρα εκεί πλέον είχαμε δύο σαφώς διαφορετικές αντιλήψεις:

Ανδρουλάκης:

«Το ΠΑΣΟΚ ανέβηκε από το 8% στο 13%. Δεν υπάρχει αποτυχία που να δικαιολογεί κατεδάφιση της ηγεσίας.»

Αμφισβητίες:

«Ο στόχος ήταν η δεύτερη θέση. Δεν επιτεύχθηκε. Επομένως πρέπει να συζητηθεί η ηγεσία και η στρατηγική.»

Και εδώ βρίσκεται το ενδιαφέρον:

Υπάρχει ένα στοιχείο που αξίζει ιδιαίτερη προσοχή: Η αμφισβήτηση δεν δημιουργήθηκε ξαφνικά στις **10 Ιουνίου 2024**. Δημοσιεύματα της εποχής αναφέρουν ότι οι εσωκομματικές εντάσεις, οι διαφωνίες και οι «ψυχρότητες» είχαν συσσωρευτεί **ήδη από τις εθνικές εκλογές του 2023**. Επομένως η πιο ακριβής δημοσιογραφική περιγραφή είναι:

Εθνικές εκλογές 2023 → συσσώρευση εσωκομματικής δυσaráσκείας → ευρωεκλογές 2024 → αποτυχία κατάληψης της δεύτερης θέσης → δημόσια αμφισβήτηση → απαίτηση για εκλογή νέας ηγεσίας → υποψηφιότητες → εσωκομματικές εκλογές.

Και τελικά, στις **6 Οκτωβρίου**, ο Ανδρουλάκης πήρε μόλις **29,64% στον πρώτο γύρο**, ενώ οι υπόλοιποι τέσσερις υποψήφιοι συγκέντρωσαν αθροιστικά περίπου **70,36%**. Αυτό είναι ίσως το ισχυρότερο αριθμητικό τεκμήριο ότι η αμφισβήτηση δεν ήταν απλώς υπόθεση δύο-τριών στελεχών.

=====<>=====